II

(Ikke-lovgivningsmæssige retsakter)

AFGØRELSER

KOMMISSIONENS AFGØRELSE (EU) 2020/787

af 16. juni 2020

om forlængelse af overgangsperioden for erhvervelse af landbrugsjord i Kroatien

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Republikken Kroatiens tiltrædelse af Den Europæiske Union,

under henvisning til akten om Republikken Kroatiens tiltrædelse, særlig bilag V, kapitel 3,

under henvisning til anmodning fra Kroatien, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) I henhold til tiltrædelsesakten af 2011 kan Kroatien i en periode på syv år efter tiltrædelsen, der udløber den 30. juni 2020, opretholde restriktioner for erhvervelse af landbrugsjord foretaget af statsborgere i en anden medlemsstat, statsborgere i de stater, som deltager i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, og juridiske personer, der er oprettet i overensstemmelse med lovgivningen i en anden medlemsstat eller en EØS-stat. Dette er en midlertidig undtagelse fra princippet om fri bevægelighed for kapital, som er sikret ved artikel 63-66 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde. Denne overgangsperiode kan kun forlænges én gang med en periode på op til tre år.

(2) Hovedbegrundelsen for den overgangsperiode, der blev indrømmet på tidspunktet for Kroatiens tiltrædelse af Den Europæiske Union, var behovet for at beskytte de socioøkonomiske vilkår for landbrugsaktiviteter i kølvandet på indførelsen af det indre marked og overgangen til den fælles landbrugspolitik i Kroatien. Overgangsperioden tog navnlig sigte på at imødegå de bekymringer, som der blev givet udtryk for med hensyn til den mulige indvirkning på landbrugssektoren af liberaliseringen af erhvervelsen af landbrugsjord. Dette skyldtes betydelige forskelle i jordpriser og landbrugernes købekraft mellem Kroatien og Østrig, Belgien, Danmark, Finland, Frankrig, Tyskland, Grækenland, Irland, Italien, Luxembourg, Nederlandene, Portugal, Spanien, Sverige og Det Forenede Kongerige (i det følgende benævnt »EU-15«) ([1]). Overgangsperioden havde også til formål at: i) lette tilbagelevering og privatisering af landbrugsjord, ii) forbedre matrikelregistret og matrikeloplysningerne og regulere ejendomsrettigheder og iii) rydde landbrugsjord for miner. Kommissionen fremhævede allerede i sin rapport af 8. maj 2017 om revision af overgangsforanstaltningerne for erhvervelse af landbrugsejendom fastsat i traktaten om Kroatiens tiltrædelse af EU fra 2011 (i det følgende benævnt »midtvejsrapporten«) betydningen af at gennemføre ovennævnte mål inden udgangen af den fastsatte overgangsperiode ([2]).

(3) Den 15. november 2019 anmodede Kroatien om en forlængelse af overgangsperioden for erhvervelse af landsbrugsjord med tre år.

(4) Ifølge de data, Eurostat råder over, er priserne på landbrugsjord i Kroatien blandt de laveste i Den Europæiske Union. Fuldstændig konvergens mht. salgspriserne på landbrugsjord var ikke forventet og blev heller ikke betragtet som en nødvendig forudsætning for at bringe overgangsperioden til ophør. De udtalte forskelle i priserne på landbrugsjord mellem Kroatien og næsten alle andre medlemsstater, særlig EU-15, kan dog være til hinder for en gradvis udvikling i retning af priskonvergens.

([1]) Rapport fra Kommissionen til Rådet af 8. maj 2017 — Revision af overgangsforanstaltningerne for erhvervelse af landbrugsejendom fastsat i traktaten om Kroatiens tiltrædelse af EU fra 2011 (COM/2017/0217).

([2]) Idem.

(5) Data fra Eurostat viser også, at forskellen i BNP pr. indbygger målt i købekraftstandarder mellem Kroatien og næsten alle andre medlemsstater, navnlig EU-15, stadig eksisterer. De nuværende priser på landbrugsjord er således høje i forhold til købekraften i Kroatien.

(6) Ifølge undersøgelsen af landbrugsbedrifternes struktur i 2016 ([3]) er strukturen i jordejendom i Kroatien kendetegnet ved en overvægt af små familiebrug og fragmenterede landbrugsbedrifter. I forhold til den gennemsnitlige landbruger i Den Europæiske Union anvender den gennemsnitlige kroatiske landbruger et 30 % mindre landbrugsareal, avler kun halvt så mange husdyrenheder og tilvejebringer en standardproduktion, der er 56 % lavere. Konsolideringsprocessen for disse små bedrifter pågår stadig. Fragmenteringen af landbrugsbedrifterne er en af de vigtigste faktorer, der begrænser udviklingen i Kroatiens landbrugssektor.

(7) De kroatiske landbrugeres lavere produktivitet sammenlignet med andre europæiske landbrugeres har en negativ indvirkning på deres konkurrenceevne. Set i forhold til den gennemsnitlige landbrugsproduktivitet i Den Europæiske Union er Republikken Kroatiens landbrugsproduktivitet i 2018 70,2 % lavere. De kroatiske myndigheder beretter, at det kroatiske landbrug ikke er tilstrækkeligt konkurrencedygtigt på det europæiske indre marked.

(8) Endvidere understreger de kroatiske myndigheder i deres anmodning om en forlængelse, at der er behov for mere tid til fuldt ud at gennemføre visse projekter, der vil gøre det lettere at erhverve landbrugsjord, når de er afsluttet: i) privatisering og tilbagelevering af jord, ii) regulering af ejendomsrettigheder, iii) etablering af orden i matrikelregistret og matrikeloplysningerne, og iv) fortsat minerydning af landbrugsjord, hvor der er mistanke om, at den stadig indeholder miner.

(9) Det kan på denne baggrund forventes, hvilket de kroatiske myndigheder også gør, at ophævelsen af restriktionerne den 1. juli 2020 vil lægge pres på jordpriserne inden for samtlige geografiske områder i Kroatien. Muligheden for at begrænse forlængelsen af overgangsperioden til udvalgte geografiske områder, der er særligt berørt, udnyttes derfor ikke. En stigende tendens i priserne på landbrugsjord vil sandsynligvis på kort til mellemlang sigt være ugunstig for den strukturelle ændring af det kroatiske landbrug, herunder overgangen fra små til mellemstore bedrifter. Følgelig er der risiko for alvorlig uro på det kroatiske marked for landbrugsjord ved udløbet af overgangsperioden.

(10) Der bør derfor indrømmes en forlængelse af overgangsperioden med tre år, jf. bilag V, kapitel 3, til tiltrædelsesakten fra 2011.

(11) For fuldt ud at kunne forberede markedet til liberalisering er det fortsat af største betydning, selv under ugunstige økonomiske forhold, at fremme forbedringen af det kroatiske landbrug gennem en række forskellige foranstaltninger. Disse foranstaltninger er allerede blevet fremhævet i midtvejsevalueringen og omfatter: i) fuldførelse af landbrugsreformen og ii) tilbagelevering og privatisering af landbrugsjord i overgangsperioden.

(12) Da et åbent indre marked altid har været kernen i Europas velstand, forventes øget tilgang af udenlandsk kapital også at medføre potentielle fordele for landbrugsmarkedet i Kroatien. Udenlandske investeringer i landbrugssektoren kan, jf. midtvejsrapporten, også få væsentlige langsigtede virkninger for tilførsel af kapital og knowhow, for den måde, som markedet for jord fungerer på, og for landbrugets produktivitet. Den gradvise lempelse af restriktionerne for udenlandsk ejerskab i løbet af overgangsperioden vil også kunne bidrage til at forberede markedet på fuld liberalisering.

(13) Af hensyn til retssikkerheden og for at undgå et juridisk tomrum i Kroatiens nationale retssystem efter udløbet af den nuværende overgangsperiode bør denne afgørelse træde i kraft på dagen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Overgangsperioden for erhvervelse af landbrugsjord i Kroatien, jf. bilag V, kapitel 3, til tiltrædelsesakten fra 2011, forlænges indtil den 30. juni 2023.

([3]) For undersøgelsen af landbrugsbedrifternes struktur, se https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:FSS.

Artikel 2

Denne afgørelse træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles, den 16. juni 2020.

På Kommissionens vegne
Ursula VON DER LEYEN
Formand